

(10/38)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranger, 2'50**L' apóstol de la Solidaritat**

El sermó de la montanya.

LA SENMANA**Las festas de la Solidaritat catalana**

Ens falta espai material per relatar detalladament les grans festes de Solidaritat catalana. Sóls diré que superaren els cálculs i les bonas esperances dels més optimistes. Fins els elements apàtics y ls adversaris del gran moviment, rendintse á l'evidència, les han proclamades úniques en el món, per la seva grandiositat y per l'ordre admirable que reyná en elles. Poble que de tal manera sab fer us dels seus drets polítics no mereix que se li coartin en lo més mínim les llibertats. Entenguin els governs que cometrán una iniquitat cada vegada que ho realisin. Un poble que ha escrit en els seus anals l'hermosa fetxa del 20 de Maig, està perfectament capacitat per regirse y governarse á si mateix, es digne de la República.

L'arribada dels diputats y senadors

Fou el preludi de la gran festa. L'immensa multitud que omplia el Passeig de Gracia ls aplaudí ab entusiasme delirant. Ni un crit, ni una aclamació. Las indicacions de la Comissió executiva siguieren complertas puntualment. Se donà un exemple sens igual de serenitat y disciplina mai vist en cap mes poble de la terra.

La comitiva recorregué el Passeig triomfalment. D'entre ls arribats se destacava la noble y venerable figura de 'n Salmerón, que s'ha fet amo del cor de tots els catalans. La Plaça de Catalunya, atapahida de gent, oferia un espectacle superb. Les pocas paraules de 'n Salmerón, iluminoses com un astre, si gueren acullides ab una tempestat d'aplausos. En elles s'encloï un gran objectiu. «El poble català sancer, unit com un sol home, ha de salvar á Espanya, restablir l'imperi de la Lley y la Justicia.»

Tots els diputats y senadors apareixeran en la tribuna del Hotel Colón, essent objecte de una calorosa ovació. El Sr. Russinyol, acollit ab aplausos delirants, donà l'acte per terminat, y la multitud se dispersà ordenadament, plena de satisfacció y de serena alegria.

Aspecte de la Ciutat

Els trens havien vomitats milers y milers de ciutadans, procedents de tots els confins de Catalunya.

La major part dels arribats representaven corporacions y entitats diverses. N'hi havia moltíssims de republicans. Vingueren Ajuntaments enteros, com el de Girona, ab sus insignies. Cap á mitj dia atracà en el port el vapor *Canalejas*, desembarcant alguns centenars de republicans de València. Ompliriam un número enter de LA CAMPANA si havíam d'enumerar les nutrides representacions que vingueren de per tot arreu á unir-se á la gran festa de la Solidaritat catalana.

La ciutat estava vestida de festa. Per tot arreu se veian balcons endomassats. Y un sol hermós llenava sobre aquell conjunt magnífich els explendors dels seus raigs de glòria.

Bullia la ciutat en animació. May s'

havia vist una expansió semblant y una satisfacció tan plena y encomenadissa. Semblava que tothom tenia plena conciencia de demostrar davant del món enter que Catalunya es el poble més digne de totes les llibertats.

La gran manifestació

Aquesta si que no's pot descriure. Ab un ordre admirable las agrupacions políticas y no políticas ocuparen el lloc que tenían previament senyalat desde l' Passeig de Sant Joan á la Diagonal de Gracia, en una extensió de més de tres kilòmetres.

Quan la comitiva de diputats y senadors recorregué la línia, era un seguit de banderas y estandarts y de multituds inmensas á la sombra d'ellas concentradas, que aplaudien ab frenètic entusiasme. Semblava un doble regueró de pòvora que s'anés inflamant. Y ni un crit, ni una aclamació; tothom aplaudint ab mes, que aquesta era la consigna. L'ànima catalana, tolerant y culta, brillava en tots els ulls, se transparentava en tots els rostres. Partits polítics que fins fa poch s'havien combatut ab sanya, se saludaven ab respecte, y fins ab efusió, sense renunciar á lo més mínim dels seus respectius ideals. Tots fosos en un mateix amor á Catalunya, en un igual afany de salvar á Espanya. ¡Oh, quina orientació més sana y més ben compresa per aquell aplech imponent de tot un poble!...

Instalats els diputats y senadors en la magnífica tribuna del Saló de Sant Joan, ahont flamejaven en siti preferent la bandera espanyola y la catalana, comensà á les quatre de la tarda la cívica desfilada. Un glop de gent obstruïda l'immens Saló, pero, sense disgust de ningú, ab cuidado y delicadesa, els guardias municipals de caballería lograren obrir camí. Y tingué principi el més hermós, el més soberà dels espectacles que pot donar un poble enter. Per espai de quatre horas y mitja desfilaren banderas y comitivas, fent acatament als defensors de las aspiracions de Catalunya en las lluytas parlamentaries contra la Lley de jurisdiccions. ¡Quina hermosura! Era ja fosch—dos quarts de nou del vespre—quan desfilaren las agrupacions de la Unió republicana en massa compacta, imponent.

Pera descriure un espectacle tan pintoresch com imponent, careixé d'espai y no'ns sentim ab foras. Pero no'és l'element pintoresch el principal, sino l'intim, el fondo, el que revela la cultura, el bon sentit y la serenitat de un poble com el nostre, que realisa una manifestació colossal, sense que's registri el més petit incident desagradable, ab pau y armonia fraternals, y tant més segur de sí mateix quant més lliure se'l deixa de la vigilància de la forsa pública.

Rahó tenia qui digué:—Hi ha hagut ordre, perque ningú, sino'l poble mateix, s'ha encarregat de guardar-lo.

Y aixó,—estiguemne orgullosos—no més se veu á Catalunya.

**

La comitiva de diputats y senadors, al dirigir-se desde l' lloc de la festa al Hotel Colón, signé objecte de una ovació continua, en els carrers de la Princesa, Jaume I, Fernando y Ramblas. Tothom els aplaudia, desde la via pública y desde ls balcons.

A la nit, la Banda municipal y ls coros d' en Clavé, en número de mes de dos mil coristas, posaren fi á la esplèndida jornada, ab una magnífica serenata.

El dijous

S'invertí el dia en visitas, que comensaren á la Casa de la Ciutat, ahont respondent al arcalde accidental, Sr. Giner de los Ríos, en Salmerón pronuncià un maravellós discurs, breu, concret, clar y plé de llum.

Foren visitats successivament la Diputació Provincial, els Museos del Parch y la Maquinista terrestre y marítima, y á la tarda la Universitat literaria y la Casa de Maternitat y Exposits, que deixà maravellats als que no la coneixien.

Cap al tart se feu una visita al Foment del Traball Nacional, ahont el Sr. Salmerón, proteccionista de tota la vida, se mostrà francament partidari de que 'l traball s' afirma, á fi de que l' obrer, per causa de certes midas poch meditadas, no tinga d'emigrar. Sas invocacions á la concordia social guanyaren tots els cors.

Ah, quin apostolat més hermos el qu' està exercint el mestre, defensor acérrim y constant dels drets y els interessos de las classes proletarias! El que un dia defensà la legalitat de *La Internacional*, sense que mai se'n haja arrepentit, pogué parlar davant dels industrials y ser per ells acullit més que ab galanteria, ab verdader entusiasme.

Beneïm una y mil voltas á la *Solidaritat catalana* que està obrant semblants prodigis!..

Una visita á la Caixa de Invalidés, institució de iniciativa particular, que tanca els gèrmens de lo que un dia serà un dret dels traballadors, posà fi á un aconteixement que marca un nou camí á las reivindicacions llegitimes de las classes proletarias.

* * *

A la nit funció esplèndida en el *Principal*. Hermosa manifestació del art catalá, realsat ab el concurs del gran actor Enric Borrás y de la simpática Morera, y ab las filigranas incomparables del *Orfeó català*.

Consigném un detall significatiu: ningú's recordà de demanar *Els Segadors*.

Pero els héroes de la festa siguieren els ilustres convidats, y en primer terme en Salmerón. La brillant concurrencia del teatro dedicà una ovació que no té precedents al home que, sense abdicar de cap de las ideas políticas, filosòficas y sociales, per obra del seu talent, de la rectitud de la seva conciencia y dels generosos impulsos del seu cor, s'ha convertit en l'idol de Catalunya y en la esperanza de la Espanya nova.

Al eixir del *Principal* se repetí la calurosa ovació.

El dimars

Omplí la festa del dimars la excursió al Tibi-dabo. Una altra manifestació esplèndida, cordial, animada, serena y culta.

Tot el trànsit, fins á la estació del Funicular, tant á l'anada com á la tornada, sigué un continuat passeig triomfal. El carrer Major de Gracia, principalment, adornat de domassos y banderas y vessant gent entusiasmada, oferia un aspecte magnífich. El Circul de Unió republicana del número 37 estava superbament adornat y plé de correligionaris que aplaudíen ab entusiasme. A cada punt queyan dels balcons plujas de flors sobre 'ls carrautes. Eran moltes las senyoretas que entregaven hermosos poms als expedicionaris.

Per tota la montanya se veian parellas de la guardia civil á peu y montada. Precaució y solejada completament inútils.

Quan el tren arribà á la explanada, hi havia ja allá á dalt una multitud immensa que aplaudi als ilustres hostes. Per tot arreu se veian màquines fotogràfiques trayent instantànies y cintas cinematogràfiques.

En Salmerón y els seus acompañants contemplaren l'incomparable panorama de aquell gran trob de Catalunya, desde la torre de les aguas, que sembla aquell dia construïda á posta pera servil's hi de pedestal.

Era proximament la una de la tarde quan començà 'l banquet. Uns 350 comensals s'assegueren á la taula. Els que allí no tingueren cabuda per insuficiència del local menjanen en altres dependencias, en la terrassa, y al ayre lliure, sota 'ls pins. Per tot arreu, á dintre y á fora, dominava la mateixa nota de cordialitat fraternal. Gent caracterizada de tots els partits se trobaven de nou aplegats en santa pau y ab una armonia, que ja 'n podém dir armonia catalana. Ni un disgust, ni un rossament, ni la més mínima diferència. Oh, quin admirable exemple de civilitat, de cultura y de civisme!

Els discursos se feren desde 'l terrat de l'estació del funicular convertit en tribuna. Per evitar fatigas, lo mateix als oradors que al públic, fou regularizada la facultat de fer us de la paraula, concedintse sols un torn á cada un dels partits representats en l'acte. Tothom aplaudí tan acertada disposició, que fou anunciada al públic pel Sr. Roca y Roca, membre de l'executiva, ab breu paraula.

Sense previ concert, tots els discursos se havien de semblar per inspirar-se en un mateix sentiment, y per ser la discreció la nota característica de las festes de Solidaritat.

Y en efecte: parlaren successivament l'integrista Sánchez Marco, el federal Pi y Arsuaga, el liberal vascongat Orueta, el conservador Canals, el tradicionalista vascongat Arana, el catalanista Rusiñol y el republicà Salmerón.

Sis discursos hermosos, plens de admiració á Catalunya y al seu poble, palpitants d'esperances de redenció pera la patria espanyola, y que ab valer tant y dir tant, apenas ocuparen per espai de un' hora l'atenció del públic atapuhit en la gran esplanada, que no's cansava de applaudir als oradors.

L'oració de 'n Salmerón especialment, logrà infiltrarse en tots els esperits y en tots els cors. Tothom l'aclauna sense restriccions, considerantla no ja sols com una gran orientació, sino com un verdader programa regenerador á qual realisació se poden consagrar sense abdicació de sos principis y tendències, els espanyols, catalans y no catalans, amants del dret, de la justicia y de la dignitat de la patria.

El discurs de 'n Salmerón es la concreció positiva dels ideals de *Solidaritat catalana*, pròxima á convertir-se en *Solidaritat espanyola*.

¡Oh poder creador del pensament, que de tal manera transformas en idees y en acció 'l sentiment noble y generós de l'ànima catalana!

En altre lloc del present número reproduhim aquest admirable discurs.

* * *

El regrés sigué com l'anada, un verdader passeig triomfal. Plujas de flors, tempestats de aplausos. Las vies plenes de gent, els balcons coronats de concurredors entusiasmada.

Bé podém dir que s'està efectuant una verdadera revolució incruenta. La sanch no's vessa perque's necessita pera donar palpitzacions al cor, vigor al

cervell, energías á la voluntat. Y aqueixa revolució triomfarà perque un poble viu, seré y conscient l'ha iniciada, y Espanya entera despertant del seu ensonyament se posarà al costat de Catalunya pera donar á tot lo caduc la suprema y definitiva empena.

L'últim acte

S'efectuà en el Saló de Cent ab la solemne colació dels retrats de 'n Jascinto Verdaguer, Pi y Margall, Figueras, Doctor Robert y Ferrer y Vidal en la Galeria de Catalans ilustres.

L'honor tributat als cinch patrícies insignes, tant distints en l'obra pera ells realisada y en las ideas que sustentaren, ofereix una perfecta concordança ab l'espiritu de *Solidaritat catalana*.

Las biografias siguieren llegidas respectivament pels Srs. Santos Oliver, Vallès y Ribot, Farrés, Agulló y Puig y Alfonso, essent tots ells aplaudits y en especial el Sr. Vallès.

El Sr. Azcarate, aquest gran republicà, que uneix als prestigis de una intel·ligència privilegiada y de una consecuència política inalterable, els dons de una simpatia atractiva, fou invitat á deixar sentir sa veu, y improvisà un admirable discurs.

Ab ell tingueren fi las festes memorables y trascendentals de *Solidaritat catalana*.

PEP BULLANGA

Els fruyts de la cullita

o teníam previst. La representació republicana del Congrés feu una bona acció y ara 'l partit republicà 'n recull els fruyts. Acabém de celebrar las festes de la cullita, de que ha parlat ab inspirada paraua un ilustre, un vident poeta. Cada h' ufana ab lo que ha cullit. Lo que hem cullit nosaltres no té preu.

Després de purgar el camp de la mala herba del odi, hi sembrarem á mans plenes llevora generosas de oliv y concordia. En un moment crític pera Catalunya y pera la Llibertat donarem las mans als qu' en horas de suïcidi obcecació 'ns havíam ofés, ens havíam agraviat. Y al ferho, moguts per un impuls de noblesa republicana, realisarem, sense presumirho, perque la generositat està renyida ab el càcul, un acte polític de una trascendència tal, que no té exemple á Espanya, ni pot ser en cap més país del mon: hem unit á tot un poble, potent y decidit, pera llansarlo á la creació de una Espanya nova.

Tantas tentatives que s'havíen fet y totas en vá. Ara al últim s'ha trobat el camí.

Y en aquesta empresa 'ns ha tocat, als republicans, per imposició de la lògica el primer lloch, á la vanguardia. Ens ha guanyat aquest lloch la nostra forsa política y 'l prestigi y la clarividència del jefe de la Unió republicana, consagrat per vot unànim del poble català avuy, y demá del poble espanyol, jefe de aquest gran moviment regenerador.

Si alguien, acaso, dice que nos reunimos en masa indigesta representaciones tan variadas como las que abraza todo el horizonte de la vida política de Espanya, decide que no sabe distinguir entre lo que son las obras en que el alma interior del pueblo se vacía y aquellas otras que tocan á la obra parcial de los partidos políticos. (*Muy bien*).

Lo que vosotros realisais aquí ha nascido del fondo de vuestra alma, està encarnado en vuestros corazones y de ellos sale como divina inspiración la nueva idea, que si se filtra en el espíritu del pueblo español realizarà la obra prodigiosa de redimirle de todos los males que ha padecido. (*Aplausos*).

No nos pidais un programa. Eso puede pedirse, eso debe pedirse á los partidos políticos; pero á la representación entera de una patria, á la representación entera de un pueblo, no cabe pedirle un programa. (*Aplausos*).

Es Espanya entera la que, comenzando con la representación realmente augusta de este pueblo catalán, quiere reivindicar la integridad de su soberanía, porque no hay en el proceso ulterior de la Historia mutilaciones que impidan que el alma nacional llegue á la posesión de su derecho y sepa imponerlo desde las esferas del poder. (*Aplausos*).

La obra iniciada hay que proseguirla con aquella perseverancia que es peculiar de vuestro carácter, y al propio tiempo con aquella sinceridad que integra el esfuerzo de todos en la resultante común. Entre nosotros no cabe, no debe haber competencia sobre el que unas fuerzas políticas puedan governar á expensas de las otras. (*Muy bien. Aplausos*).

El pueblo, que todo lo puede, es el que debe depurarlo en este complotamiento de espíritus de que habéis dado tan espléndida muestra el domingo pasado. (*Aplausos*).

Pero no seré la obra que debe realizar Catalunya bajo las inspiracions de esa espléndida ciudat, aquella que se limitara, aquella que solo dirigiese sus miras á la terra catalana. (*Aplausos*).

Nosotros temenos—yo entre vosotros me cuento, pues tengo el honor de representarlos en el Parlamento—el deber imperioso, cienc veces sacrosanto, de unir todos nuestros esfuerzos, reclamando de todas las regiones españolas que despierten á la voz de Catalunya. (*Ovació*).

Y así como vosotros sabréis depurar lo que es vuestro sentimiento con la noble y generosa idea y con el poder de reflexión á que vuestre intel·ligència es capaz de llegar y de que habéis dado muestras en reciprocó respeto de este amplio espíritu de tolerancia que ha permitido á las más opuestas tendencias ir de la mano á realizar el acto común de colaboración, es indispensable que pongáis vuestres miras muy alto y todos realicemos una verdadera obra de transsubstancialització de la Solidaridad Catalana, en la solidaridad de la nación y de la patria espanyola. (*Ovació*).

A realizar esa obra en la qual nada se ceda en los dictados de la conciencia con las imposiciones del deber, sino que en ella se integre toda la fuerza que puede y debe recabar Espanya para llegar á redimirse, nosotros queremos sólo que llegue á establecerse un Estatut tan amplio, de tales condiciones, bajo las inspiracions de la justicia, bajo la consagración definitiva de la libertad en todas esferas, que en vez de siniestras guerras que han derramado sangre espanyola sin acertar á resolver los interiores conflictos, quede instaurado el imperio de la justicia común para todos, que el derecho de todos debe amparar, y entonces el poder les corresponderá á aquellos que sean los órganos más adecuados y justos de la voluntad de la nación espanyola. (*Ovació prolongada*).

Nosotros podemos decir respirando este aire puro que llevarán nuestras palabras á los últimos confines de Espanya y que permitirá que en el extranjero se aprecie, que no es Espanya una excepción en el mundo civilizado sino por culpa del poder, pero no por las condiciones del pueblo espanyol. (*Aplausos*).

Nosotros podemos decir que en la empresa que hemos iniciado que con perseverancia y con toda sinceridad habremos de cumplir, que no tenemos odio á nadie; que sólo nos inspira un profundo sentimiento de amor. (*Aplausos*). Y si algo hubiere que nosotros pudiéramos odiar, no trataríamós de determinarlo en las personas atendien-

un mal major. Avuy aquest rezel s'ha dissipat: avuy ho veuen ben clar lo que vindrà: vindrá el govern de tots per tots, establet ab el concurs dels homes de bona voluntat, tolerants y justos. Diumentje, en la gran festa del Homenatge, ho sentrem y ho vejeren clarament, y ab la avassalladora eloquència de un fet may somiat ho proclamaren. El poble patentissà la seva aptitud pera l'exercici de totas las llibertats. Un poble axis marxa endavant resoltament: es impossible que retrocedeixi.

Y qui més ha de alegrarse de aquesta humanización de la política son els humils, els desvalguts, els necessitats de llibertat frances, pera que sos drets lleigitims siguin respectats, pera que sas justas aspiracions á la millora moral y material de la classe tinguin cumpliment. Nosaltres estarém sempre al costat seu per' ajudarlos, fins á conseguir que 'ls grans beneficis de la *Solidaritat catalana* arribin á 'ns ells en primer terme.

S'equivocan els que creuhen que han de mirarla ab indiferència ó ab hostilitat. L'obrer català té sentit práctic, es reflexiu, y no's deixarà desviar del recte camí de una salvació segura per' ell y per tots. Es revolucionari, sí; pero no del motí y de l'alarma que aniquila, sino de la idea que fortifica y s'imposa sempre, guanyant las conciencies, en plenes corrents progressivas.

P. K.

Entre un govern tirá y un poble que 'i consent, hi ha una solidaritat vergonyosa. —Victor Hugo.

El sermó de la montanya

s' l'apóstol que parla desde 'l cim del Tibi-dabo.

A sernos possible estamparíam sas inspirades paraulas ab lletras d'or.

Catalans: reculliolas y grabeulas en la vostra ànima. Republicans: seguiri al vostre mestre, seguiu al redemptor, qu'esta consagrant els últims anys de la seva gloriosa vida á crear una Espanya nova, sobre las ruïnes de la caduca y ominosa:

Con este acto, catalanes, sellamos la obra de Solidaritat Catalana y quedara consagrada, per el aire puro de estas montañas, en este espléndido paisaje, per la amistad y vuestro vigoroso espíritu, per vuestros sentimientos de libertad y justicia, per vuestra virtud de amor al trabajo, per vuestre inquebrantable voluntad de hacer valer vuestro dretre ante las opresiones que puden dificultar la libre manifestació de vuestres aspiracions, impedir la libre manifestació de las energies de vuestro poble. (*Aplausos*).

Si alguien, acaso, dice que nos reunimos en masa indigesta representaciones tan variadas como las que abraza todo el horizonte de la vida política de Espanya, decide que no sabe distinguir entre lo que son las obras en que el alma interior del pueblo se vacía y aquellas otras que tocan á la obra parcial de los partidos políticos. (*Muy bien*).

Lo que vosotros realisais aquí ha nascido del fondo de vuestra alma, està encarnado en vuestros corazones y de ellos sale como divina inspiración la nueva idea, que si se filtra en el espíritu del pueblo español realizarà la obra prodigiosa de redimirle de todos los males que ha padecido. (*Aplausos*).

Y no faltará á ésta para mi sacratísima aspiració del espíritu del pueblo catalán. (*Ovació delirante*).

No hay, que no pude haber en esta unió de fuerzas que trata de enderezar una obra que trasciende á que el modesto obrero sepa que su nombre se recuerda con respeito, con religiosa devoció en el proceso de la Historia, no hay, que no pude haber entre nosotros quien intente imposició de ninguna clase.

La aspiració al poder, per l'impuls, la direcció; pero la obra reflexiva no puede ser realizada per las masas.

Cuidat de que aquells que os representen, por su accion, por su fuerza mental que hace viables las ideas de justicia, sean dignos de llevar vuesta representació, y toda imposició que se salga del justo terreno, venga de donde viniere, tenedla como siniestra y recabada vuestro legítimo dretre. (*Aplausos*).

No hay, que no pude haber en esta unió de fuerzas que trata de enderezar una obra que trasciende á que el modesto obrero sepa que su nombre se recuerda con respeito, con religiosa devoció en el proceso de la Historia, no hay, que no pude haber entre nosotros quien intente imposició de ninguna clase.

Afirmada la conciencia pública en esta inquebrantable base, ¿quién se atreverà á ser rebelde, rebelde contra la patria comùn, rebelde contra el régimen que ampara la dignificació, la personalidad del dretre?

Para realizar esta obra, catalanes, no olvidéis aquell apoteosi: «quien más puede más debe»; vosotros sois los que más podéis en Espanya, vosotros sois los que tenéis el imperioso deber de decirle: marcha, y si no marcha, fuerzas bastantes poseemos para guiar la locomotora á la cabeza del tren, donde va el progreso de Espanya, ó para impulsarla poniéndonos a retaguardia á fin de impedir pera el progreso y prosperidad de la nación. (*Aplausos*).

Vamos pues á trabajar para la obra que en esto se resume: afirmar la vida normal de Catalunya, que por medio de los poderes no se haga abominable excepció del régimen normal de la vida de Espanya entera, que se estableza en condiciones de tal naturaleza, que esa aspiració que arraiga en vuestros corazones, que esta capacidad para administrar vuestros interesses, para regir vuesta vida regional se haga no á título de privilegio, sino á título de un dretre comùn de la patria

Opinió de un catalanista acèrrim, respecte á en Salmerón:

— La veritat es que á Catalunya no tenim avuy homes politichs de primera talla. L'activitat dels catalans fins ara s'ha aplicat principalment á las tasques de la industria, del comers y de la producció. La política era mirada generalment ab desdeny ó indiferència.

Y sense politichs-guías, es impossible fer política. Feliciténmos, donchs, de haver trobat á un home com en Salmerón, tan identificat ab la nostra causa y en condicions tan especials pera enllaçarla ab la causa de la nació espanyola. Ab ell arribaré al terme dels nostres propòsits.

S'ha parlat de que la Junta municipal de Unió republicana de Barcelona, no's mostrará propicia á secundar las patriòticas iniciatives del seu Jefe suprém y únic D. Nicolau Salmerón.

Ens resistim á créurelo, perque no té possibilitat legal ni moral de ferho. Y aném á donarne la rahó.

**

Las bases de organisió del partit foren dictadas exclusivament pel Sr. Salmerón, sense intervenció de ningú més. Y á n'aueixas bases, emanadas del jefe, deuen la seva constitució y la seva existència totas las Juntas que integran els organismes del partit.

Ara bé: les concebible que 'ls que acceptan l'autoritat d'en Salmerón per existir, puguen negarse á acceptarla pera secundar la seva política?

Aixó seria una transgressió de la llei y de la lògica: aixó seria una especie de parricidi.

**

Apart de que las facultats de cada hú están ben desfinades.

Al jefe, que té totes las responsabilitats, li toca la alta direcció de la política, en el sentit que estimi més convenient al bon èxit de la causa. No se'l pot contrariar de cap manera, sense portarlo tot via detra al desgabell.

Tant se valdría com si en vigiliás de una batalla, el general en jefe sometés á la deliberació previa de las tropas els seus plans. ¡Bon negocí farà el que aixis procedis! En lloc de organizar l'exèrcit el desconcertarà.

**

Que occupi, donchs, cada hú el seu lloc. El jefe á iniciar, á dirigir: els subalterns á secundar activament, per alcansar la victoria.

Enhorabona se li dongui al jefe coneixement del estat de la opinió de tots y de cada hú: aixó es, fins á cert punt, un deber. Pero el jefe es qui ha de resoldre en definitiva, y las sevases resolucions no admeten réplica.

¿Qui mana á ca'n Ribot?

Una bona notícia.

En las eleccions supplementarias celebradas á Fransa el passat diumenge, el bloc republicà, ja prou fort y potent, ha acabat d'enrobustirse ab el triunfo de un gran número de candidats radicals y socialistas.

¡Visca la Fransa, vanguardia de la democracia universal!

Tal es el crit de gloria que avuy surt de tots els pits sinceramente republicans.

Lo dels alcoholos va complicantse.

S'anuncia un tancament general de fàbricas de aquest líquit y, donat el modo com estàn els esperits, no es de esperar que l'anunci deixi de cumplirse. ¿Qué fará el Gobern, quan aquest cas se presenti?

Probablement deurà fer lo que ha vingut fent fins ara.

Aixó es, creuharse de brassos.

Seguir cobrant las contribucions.

«Y darrera meu... el diluvi!»

No podía faltar.

Ab motiu de las festas de Solidaritat que á Barcelona acaban de celebrarse, ja hi ha qui torna á armar barullo, trayent á relluhir el odio separatismo. ¡Quina tossuderia!..

Pero ¿no havíam quedat en que tot aixó eran infundis sense cap ni peus?

Recordis lo que després del seu famós viatge á la nostra ciutat va dir el conde de Romanones:

«Ara veig clarament que l'suposat separatisme català no existeix. Pera parlar d'ell es precis ser un neci ó un mal intencionat.»

Per lo tant, ja ho saben els que, impulsats el diable sab per quins móvils, s'empenyan avuy en fer sortir altra vegada aquest bú, ja casi inservible.

O son mal intencionats ó necis.

Tribin.

L'insigne Cávia considera que tractar á Catalunya de filla primogènita, com ho ha fet D. Nicolau, es agraviar á las demés regions.

Tranquilisis, D. Mariano, tranquilisis.

Las demés regions no son Cávias, y saben molt bé qu'en la frase del Sr. Salmerón no hi ha sombra d'agraci per ningú.

O sinó, escolti.

El dir que D. Albert Aguilera es un home corpulent, ¿pot agraviar lo á vosté per cap concepte?

Cassat al vol.

A la porta del Principal, la nit de la funció, dedica als diputats y senadors defensors de Catalunya.

Un que no hi ha pogut entrar, dirigintse á un que'n surti:

—Tan mateix han fet La Morta!

—Avuy si, pero desd'ara endavant farém La Vida.

SAMPEDOR, 21 de maig

Diumenge vinent, festa major d'aquesta vila, sembla que 'ls sampedorencs serán obsequiats... (?) per la cort celestial de 'n Sevalls; y com que la pandilla de caciches clericals d'aquí ha perdut tota classe de prestigis entre

¡Ja pots estirar!...

—No's molesti, don Centralisme, que aquesta planta té unas arrels que no hi ha guapo que las arrenqui.

'l poble, que may va á las professons organitzadas per en Tófol, tenim qu'el groch salent i el Panys y claus se'n han pensada una de molt cresa: consisteix en anar de porta en porta á totas las societats recreatives ó de beneficencia com germandats, tent el ploró pera que assisteixin á la professió de l'òpera jesuítica, que tan cara d'èsser.

Si 'ls jornalers del camp y els operaris de la fàbrica no sabessin bé massa com son tractats per la colla d'inquisidores a l'antiga y á la moderna que aquí manan ab descarat despotisme, els hi dariam un consell que avuy no necessitan.

POBLA DE MAFUMET, 21 de maig

Dimarts passat tingué lloc una festa eminentment religiosa ab motiu de despedir á nostre amic, company y distingit corregional Bernat Batalla, jove treballador é incansable propagandista de la causa republicana, deixant feita noble tasca, després de veure's acusat e insultat ignominiosament pels caciches y reaccionaris. No aixis ho farem nosaltres que l'obsequiarem ab una forada, entrant al poble ab els carretjats garnits ab exemplars de LA CAMPANA, reinant en tota la festa la més franca germanor. ¡Ja poden cantar, ja, el Gloria in excelsis Deo els curcats per la marxa de tan digna ciutadá, que quedém un planter de joves inspirats en sus mateixas ideas y ab ganas de no acabaixar el tacó!

LLANSÀ, 22 de maig

El passat dilluns va tenir lloc l'enterro civil del que en vida era nostre estimat company y consequent lliure-pensador Vicens Parés Rahola.

La republicana vila de Llansà acaba de perdre un batallador de idees de Progrés y Justicia. Mes de cinc centenars de persones figuraven en la comitiva. La manifestació va partir á las sis de la tarda de la casa mortuoria, prenenent part les següents entitats: Centre obrer instructiu ab sa bandera; Grup lluirenc; Centre federal, formant part la bandera de La Juventud federalista de Llansà; Un grup de companys de Figueres, figurant també la bandera de La Juventud Figuerense; entitats de Portbou, Cullera y de algun altre poble, formant un conjunt de mes de quatre parts del poble de Llansà.

Descansí en pau l'ilustre president del Centre obrer instructiu y rebí la família el nostre mes sentit pésam per la irreparable desgracia que acaban d'experimentar.

JUNEDA, 22 de maig

Els nostres escarabats negres, com traballan desde que van tenir la visita de tres sants Pares missioners que 'ls van deixar el camp molt abonat!

Entre 'ls pares missioners ne vam tenir un anomèstic Tot que per els seus sermons y la seva oratoria dintre la cabasseteta dels pecats, deixá un fanatismus espantós á las donas.

Per ara ja comença á sentirse l'resultado de dita visita per notar-se en algunes famílies algo anormal, y tot per la multa inclinació espiritual de las donas cap als nostres escarabats. Tenen el camp tan assolhat y las arrels tan llargues, que traballan ab la millor terra de questa població, pues son amos espirituals de totes las propietats faldillerescas, y per molts que fossin els veïns, no podrían contenir el seu arrelament si 'ls parés no's valgues-sin de sa autoritat dintre de la familia.

SOLIDARITAT CATALANA

Son en tal cantitat las entitats republicanas adhesides al Homenatge de la Solidaritat catalana, qu'en la impossibilitat de incloureles en el present número, hem determinat aplassarlos pel proxim, tancant així la llista que hem deixat pendent de conclusió.

Suscripció popular, oberta pera costear los gastos de la manifestació de protesta contra la Lley de Jurisdiccions, y de just homenatge als representants del país qu'en el Parlament la combateren.

Suma anterior. Ptas. 802,30

Ajuntament de Alforja, ptas. 20.
Suscripció oberta á la vila de Cardona; Teodoro Collas, 2,50.—Isidre Vendrell, 1.—Emili Colillas, 0,50.—Ramón Claví Bacardit, 1.—Antoni Riera, 0,50.—Ramón Pubill, 0,25.—Joseph Casas, 0,25.—Perfecto Girál, 0,10.—Ramón Mullet, 0,20.—Joseph Planas, 0,20.—Joan Margineda, 0,50.—Pascual Pey, 0,10.—Ramón Cort, 2.—Ramón Caellas, 0,20.—Joseph Reixats, 0,25.—Juan Maestro, 0,25.—Antoni Cerdà, 0,25.—Joan Girál, 1.—Un obrer, 0,25.—Enrich Ferrandiz, 0,25.—Un obrer, 0,20.—Un obrer, 0,20.—Ramón Sitges, 1.—Francisco Maestro, 2.—Ramón Riu, 1.—Francisco Solà, 0,25.—Miquel Serra, 0,25.—Miquel Grill M. N., 0,25.—Ramón Safré, 0,25.—Ramón Muñoz, 0,25.—Cristóbal Cort, 1.—Francisco Cudony, 1.—Un que vol juga pel llouquer, 0,25.—Un teixidor enramat, 0,10.—Joan Calmet, 0,25.—Joan Claret, 0,25.—Un Barber republicà, 0,25.—Martí Torrens y Se-

LA SOLIDARITAT

Caballers, ivaya un desori, vaya un desori hem armat ab la trencada creuhada que Barcelona ha iniciat! Els professionals politichs ó vividors, més ben dit, no paran d'un cantó al altre, presa de mortal neguit.

—D'hont ha sortit aixó?—cridan.

—Quin es el significat de la Soli-soli-soli, de la Solidaritat?

—No 'ls cab á la barretina que un poble, avanç dividit per radical diferencies, pugui avuy laborar unit.

La bandera de la terra tremolant per tot arreu,

als cap una idea sola,

al ayre una sola veu...

—Com s'ha fet tan gran miracle?

—D'hont ve aquest riú desbordat que 's diu Soli-soli-soli,

que 's diu Solidaritat?

—Pobres politichs d'ofici!

Tot això qu'esteu veient vol dir que la vostra estrella

va al ocàs ràpidament. ¿Créysau potser, papanes, que mercé als vostres embulls els que fins avuy dormiren no obriren mai els ulls? Tremoleu, vellss sirenss, tremoleu; l' hora ha sonat de la Soli soli-soli, de la Solidaritat.

Al fi, per desgracia vostra, la gent decenta ha comprés que renyida y fraccionada no podria fer may res. «Lo que 'ns separa, olvidemho; busquem lo que 'ns pot uni...» Y ab aquesta santa fórmula la pau ha fet son camí. Y així s'han iligit els llassos. Y així es com ha brotat l'arbre de la Soli-soli-soli, de la Solidaritat.

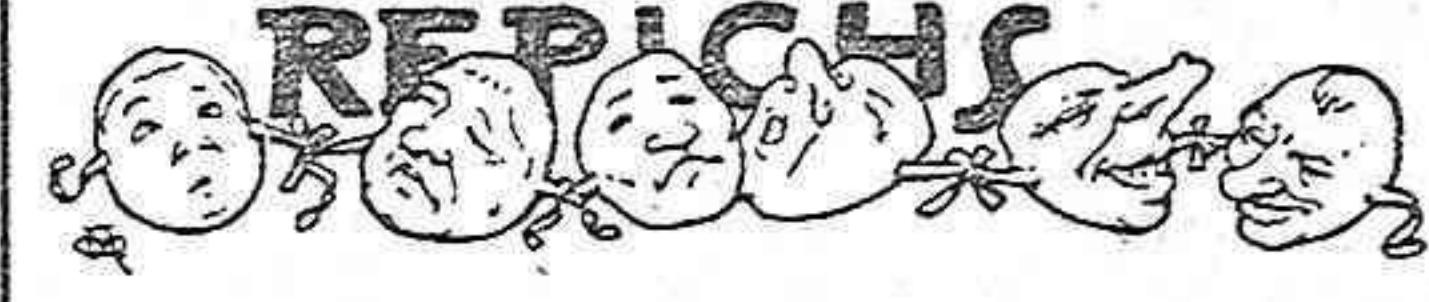
Si totes las regions saben secundá aquest moviment, iqué n'anirà de depressa el nostre resurgiment! Llavors, els que avuy fan d'amos y viuen sobre el país, perque han ensenyat al poble á ser pacient y sumis, ino haurán, nò, de preguntarho, quin es el significat de la Soli soli-soli, de la Solidaritat!

Ja n'estém tips de ser víctimas d'hommes de críferi estret, qu'en profit seu sacrifican la llei, la rahó y el dret. ¡Prou apostolis de camama! ¡Prou soi-disant redemptors! Som ja grans y per fer vía no 'ns calen caminadors. Aquesta ha sigut la empenta que á tots junts ens ha portat á la Soli-soli-soli, á la Solidaritat.

Volem ser ciutadans lliures, volém imperiosament netejar la menjadora á una infinitat de gent. Volém empendre nous rumbos, volém veure temps millors del joc dels explotadors.

Aixó es tot, farsants caríssims: veus aquí el significat de la Soli-soli-soli, de la Solidaritat.

C. GUMÀ

E diu que alguns elements de la Unió Republicana, poch penetrats encare de la importància y significació de la Solidaritat catalana, estan resolts arribar fins á la rebeldia.

No ho podem creure. Si aixis ho fessin se posarien en la mateixa condició dels tripulants de las carabelas de Colón, qu'en un moment de impaciencia, y donant probas de una gran ignorància, amargaren las horas del ilustre navegant.

Mes no ho farán aixís. Tots coneixen al patró que guia el barco de la Solidaritat. Y ab la ajuda entusiasta de tots ells, el patró émul del descubridor de Amèrica, els portarà á un nou món.

Un republicà, que no hi veu encare prou clar, deya:

—Estich cremat pels obsequis que tributan á n'en Salmerón els catalanistes.

Y un, que sab de qué se las heu, li va respondre: Noy, no t'entench. Quan els catalanistes ens deyan brétoles als republicans, estavas cremat. Ara que obsequian y aplaudeixen al jefe del partit republicà, al qu'es y será sempre nostre, també estás cremat. ¿Vols fer el favor de dirme quan estarás content?

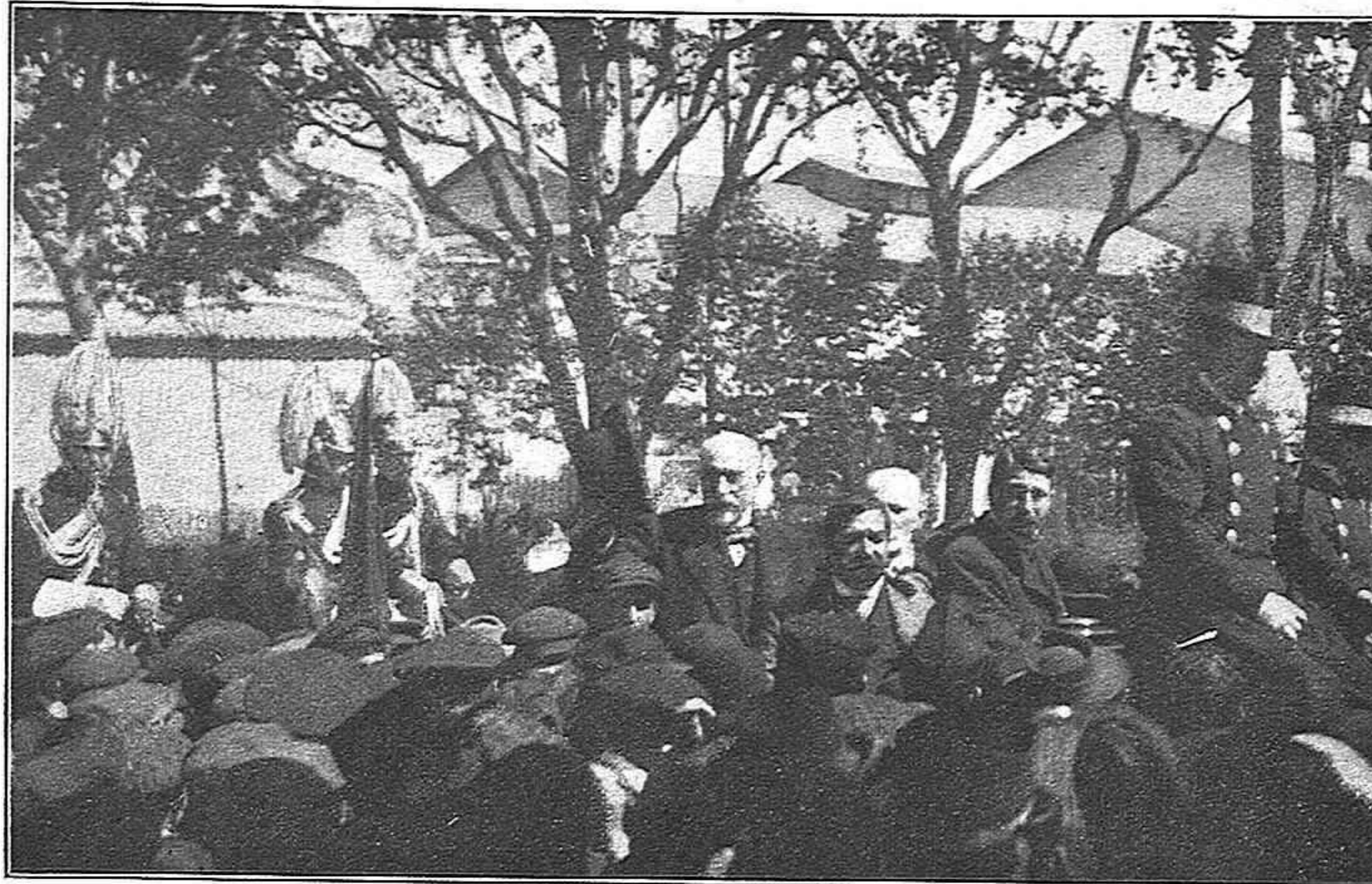
Parlém dels carlins. Contra lo que se havia acordat de que, fora de las banderas y estandarts, cap agrupació política osten-

Pobre Centralisme!

—Si aquests tumors van desenrotllantse, no'm quedarà més remey que ferme amputar el cap.

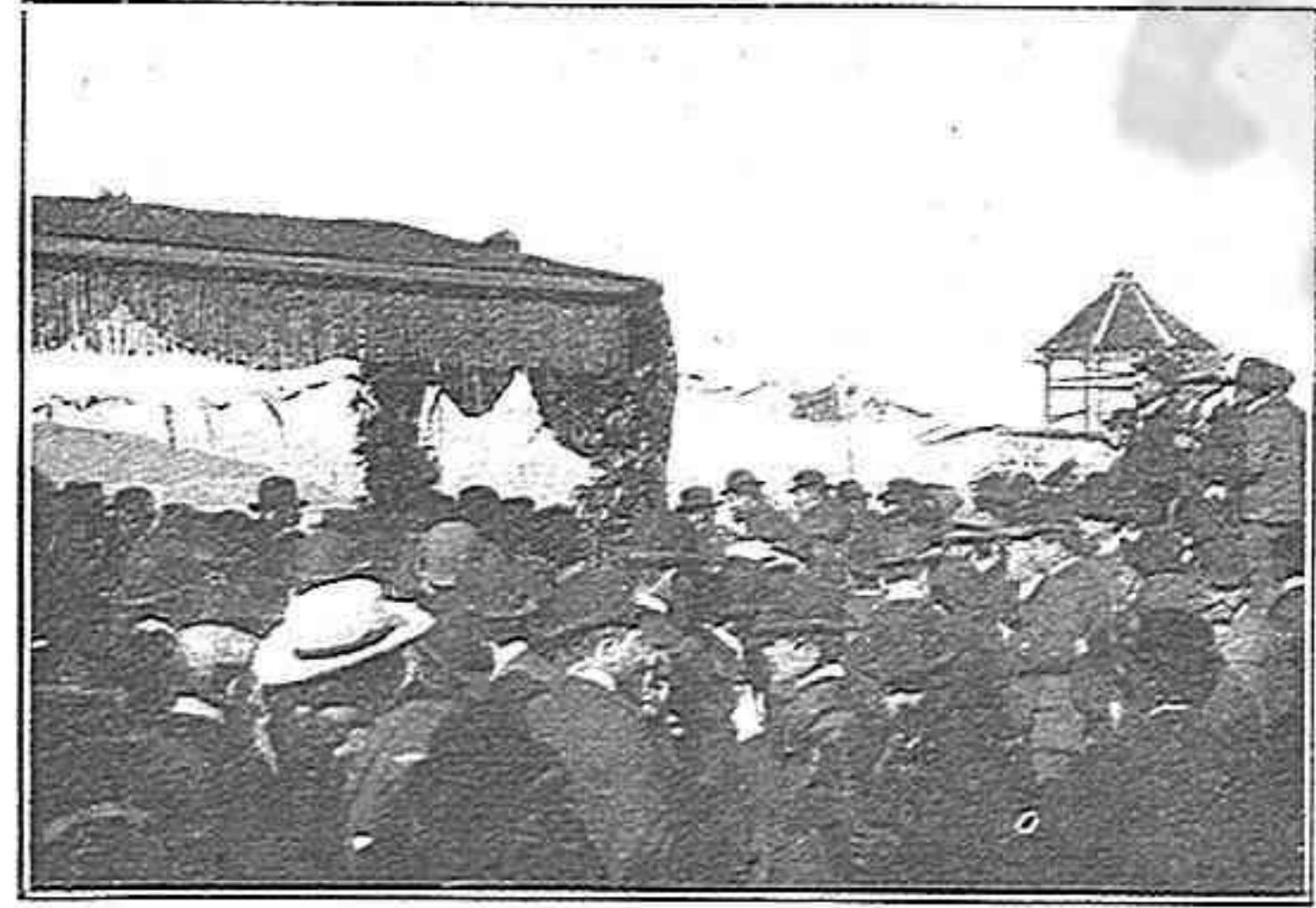
Festas de la Solidaritat Catalana

Arribada del Sr Salmerón y demés diputats y senadors, el diumenge al matí.

AL TIBIDABO.—El poble, en la explanada superior de la muntanya, escoltant el discurs del Sr. Salmerón.

Tribuna desde la qual parlaren els oradors en la festa del Tibidabo.

tés elements de indumentaria que poguessin promoure protestes ó desacorts, ells hi acudiren casi tots ab boyna.

Y desfilaren en correcta formació militar, ab la mà dreta al front, al só de una xaranga que tocava una marxa de les seves, y ostentant una bandera de guerra.

Barcelona no es carlista, tothom ho sab. Donchs bé: Barcelona entera va deixarlos passar, sense una protesta, sense ni un xiulet.

Aquest rasgo revela la potència de serenitat del nostre poble.

Molts que no son carlins, molts que abominan del recor de les guerres civils del segle XIX, se tragueren el barret y saludaren ab respecte l' pas de aquella aparatoso comitiva.

Un amich meu deya:

—Detesto la seva causa, pero respecto als que la defensan. Son fanàtichs, pero son lleals. Tenen una fe y no explotan al país. La civilitació s' encarregará de convencells, de desentrenyinar el seu cervell de preocupacions inadaptables á las exigencies de la vida moderna, y encare podrán ser útils á la causa de la regeneració de la patria, mare de tots, si gan las que's vullan las opinions de cada hu.

Un episodi.

Per anar á reunirse ab els republicans de la Unió, l'estandart de LA CAMPANA DE GRACIA hagué de passar per entre les filas dels carlins.

Veure l' nostre pendó, treure's la boyna y rompre en un aplauso formidable, sigui obra de un instant.

Ho confessém: aquesta demostració, que agrahim de tot cor, perque fou sincera, 'ns conmogué, pero ens extranyá.

Mes un que's coneix molt, ens tragué de duputes.

—Sápiga—ns digué—que la major part dels carlins de acció son anti-clericals.

—Home, qué 'ns conta...—exclamarem.

—Sí, senyor; de canonje en amunt no poden veure al clero, puig consideran que 'ls que disfrutan del pressupost sostenen á la restauració y 'ls han enganyat.

Y ara dich jo: —Tenen rahó de sobra d' estar enfadats ab ells.

Per felis, en Moret.

Quan las festas de la Solidaritat no havian encara passat de la categoria de projecte, deya que la cosa no tindria la menor importancia y que tot se reduuria á uns quants moments d' expansió més ó menos bulliciosa.

Y ara que, per mal informat que l' home estigui, ha de saber forzosament la grandiositat que l' acte

del diumenge ha revestit y pot coneixre la trascendència que tart ó aviat tindrà en la política espanyola, el cuco fa veure que n' està molt satisfet y diu que desde el moment en que tot ha acabat en pau, ja no hi ha que desitjar res més.

—Pobre D. Segimon! ¡Ves quina manera més graciosa de consolarse!

Per lo que's veu el bon senyor pensa fer colecció de micos y troba gust en que le den con la badila en los nudillos.

Veyent passar la gran manifestació del diumenge exclamava un entusiasta:

—¡Quina diferència entre aquesta hermosa professió cívica, y aquelles en que la ignorància, la vanitat, el fanatisme ó el mesquí interés son els únichs móvils que empenyen als concurrents!..

Y tenia rahó l' home.

Professóns sense cap sant, sense atxas, sense cordó y sobre tot sense trampas... jaixó, això son professóns!

Una frasse del enginyós Romanones al saber que en Salmerón y en Rusiñol s' havien abraçat:

—Mentre els convidats s' abraçan, tot va bé. ¡Ay coix d' home! ¡Saben que'n té de bonas aquest mestre?

A confessió de part...

La mal dissimulada hostilitat ab que certs elements han acullit la Solidaritat catalana ha sigut calurosament alabada pel Gobern.

si 't topas ab don Dallonsas... ja li darás expressiôns.

Marmolista, agafa un marmol, pren las eynas y al instant grâbahi aquestas paraus: Catalunya, 20 de Maig.

L. WAT

Á LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—Ca-sa-da.
2. ENDAVALLA.—Aurora.
3. TABJETA.—Matrimoni s' ha tractat.
4. CONVERSA.—Tona.

Han endavinat totes ó part de les solucions corresponents al número anterior, els caballers: Vicens Borrás y Baiges, Rosita Carreras, Juan Serra Paborde del Apartament, Un del café de las noyas, Xicot de la Quinteta, Claret, Prujá, José Torrents (a) Pinsá, Un Reig molt contrari dels capellans, Un mataroní de Canet, Un qui estima á la Modista de Figueras, Una sabatereta taragonina, Juan Pujular Olier, Noy de las mostras y Pau de las calzas curties.

XARADA

Temps de verb es ma primera una lletra la segona, mineral, invers-tercera, nota musical quart dona. La total es cosa bona y presta tan de servey, que mes de tres cops la dona me'n ha donat per remey. Es fàcil d' endavinalà el secret de la xarada, donchs es menja acostumada que molts tenen per sopà.

J. FAIGES CANALS

ANAGRAMA

FENT LA GALLINA CEGA

El fill del masover del Mas d' Aufals, qu' es un dimoniet tret del infern, quan va á pasturá ls bous pels caminals s' atura, de passada, en algun vern, els deixa ben lligats ab una tot y se'n va á festejar ab la Mercé, que l' espera enmurriada ab el cap cot, fent un tech de total, prop d' un pallé, per darrer tot seguit á la viràm. Ell li tapa, acostants'hi poch á poch, els ulls, y li pregunta fent un bram com si cridés á un ruch, dihen: —¿Qui soch? Ella no tot á dirlo y ho diu: —Mal llamp! ¡Aixis te reventissis! ¡Vaya un joch!

ALEXI VOLFIL

TRENCA-CLOSCAS

PACO PI LLIBAU

BOTER

Formar ab aquestes lletras el títol d' una aplaudida sarsuela castellana.

A. CARARACH

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8.	Carrer de Barcelona.
1 7 4 7 3 3 2.	Enfermetat.
1 7 6 7 3 5.	Volàtil.
3 2 8 7 8.	Població catalana.
3 2 1 7.	Apellido.
4 5 7.	Grau de parentiu.
6 2.	Negació.
1.	Consonant.
8 5.	Nota.
6 7 8.	Part de la persona.
3 5 4 7.	Nom de dona.
4 5 6 4 7.	Per escriurir.
1 7 6 4 7 8.	Temps de verb.
4 7 3 3 7 8 7.	Població catalana.
6 2 4 5 1 5 7 8.	Diari espanyol.

PEP SEERRADEL

GEROGLÍFIC

X C

I

I I

T R

I I I

hom e

ANTONET RIBAS

Caballers: Un geperut de Esparraguera, M. Verdera, Riquer, Pepeta Resalada, Joan Piqué, Ramón Sulé, J. Faiges Canals, Juan Rafí, Juan Serra Paborde del Apartament, R. Jové Palmense, El xicot de la Castanya, Jofre Crematortz, J. Casas, José Torrents (a) Pinsá, Un farinaire Jerezano, Un igualadí de Canet, Alacandru Llopis, y S. del Castillo, Gracias, pero no serveix.

Caballers: Pep Serradell, Vicens Borrás y Baiges, El Compte de la Vèrola y Noy de las mostras; Pochs y ben avinguts.

Caballer: Pep de la Perilla: No 'ns convé, per ser gènero trencadís.—Aguillets: Mirserán de inquirirlo á la primera ocasió.—L' Hereu d' Horta: Gracias per la felicitació. Ja devia veure'l publicat.—Joseph Urtués: Es bastant defectuosa. L' article es trist y nebulós.—Paula Baró: No 'ns resulta. Un' altre dia.—Narcís Coll: Rebuda la poesía. ¡Quin torment!—A. E., R. N. B., N. D. C., y J. M. Y.: No podrem insertar les cartas que 'ns remeten, per diferents raons.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8
Tinta Ch Lorilleux y C°